

Анастас Іванович Хомазюк

22 жовтня 2009 року пішов із життя видатний вчений-патофізіолог, доктор медичних наук, професор Анастас Іванович Хомазюк.

А.І. Хомазюк народився 22 грудня 1923 р. у Чернігівській області в родині медичних працівників. У 1941 р. вступив до Ленінградського вищого військового морського інженерного училища, однак після початку Великої Вітчизняної війни його направили на фронт. Анастас Іванович пройшов тяжкими шляхами війни у складі військово-морської бригади Карельського та І Білоруського фронтів. За мужність і бойові звитяги він був нагороджений орденами “Слави III ступеня”, “Вітчизняної війни I ступеня”, “За мужність” та багатьма медалями.

Після звільнення з армії А.І. Хомазюк навчався у Дніпропетровському медичному інституті, а після закінчення його у 1951 р. вступив до аспірантури на кафедру патофізіології.

Кандидатську та докторську дисертації А.І. Хомазюк виконав під керівництвом академіка В.Н. Черніговського. Науковий світогляд Анастаса Івановича сформувався під впливом видатних учених-патофізіологів країни В.М. Черніговського, В.В. Паріна, А.М. Чернуха.

У 1955 р. А.І. Хомазюка було обрано керівником відділу патофізіології Українського НДІ клінічної медицини ім. акад. М.Д. Стражеска, а в 1958 р. призначено заступником директора з наукової роботи цього інституту, де він проводив значну роботу з організації та планування наукових досліджень й підготовки кадрів.

У 1968 р. професора А.І. Хомазюка було обрано заступником голови Вченої медичної ради Міністерства охорони здоров'я УРСР. У тому самому році лабораторію, яку він очолював, було переведено до щойно створеного Київського НДІ ендокринології та обміну речовин МОЗ УРСР. За програмою наукового обміну протягом 1970–1971 рр. він працював у Вашингтонському університеті. У період з 1972 по 1975 рр. професор А.І. Хомазюк обіймав посаду голови Вченої медичної ради Міністерства охорони здоров'я УРСР.

Наукова діяльність А.І. Хомазюка пов'язана з експериментальними дослідженнями фундаментальних проблем фізіології й патології серцево-судинної та ендокринної систем. Під його безпосереднім керівництвом було виконано роботи з вивчення взаємодії гормональних і медіаторних механізмів регуляції коронарного кровообігу, функції та метаболізму міокарда. В лабораторії нейрогормональної регуляції кровообігу Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка АМН України, яку очолював А.І. Хомазюк,

досліджувалися взаємодії різних гормонів із адренергічною і холінергічною системами в регуляції функції, метаболізму та кровопостачання серця у нормі і патології. На експериментальних моделях цукрового діабету, тиреотоксикозу, уражень надниркових залоз досліджено патогенез порушень функції і метаболізму міокарда.

Значним внеском А.І. Хомазюка у фізіологію і патофізіологію кровообігу була розробка методики катетеризації, програмованої екстракорпоральної перфузії коронарних артерій, катетеризації та безперервного дренажу коронарного синуса та синхронної реєстрації показників кардіогемодинаміки в експериментах на тваринах без розтину грудної порожнини. Завдяки використанню таких методичних підходів колективом науковців під керівництвом А.І. Хомазюка було вперше вивчено механізми взаємодії нервових і гормональних систем у регуляції функції, кровопостачання, метаболізму міокарда за умов цілісного організму.

За серію праць “Патофізіологія вінцевого кровообігу” в 1996 р. президією Національної академії наук України А.І. Хомазюка було нагороджено премією ім. М.Д. Стражеска.

Під керівництвом А.І. Хомазюка було підготовлено 20 кандидатів і докторів наук. Він є автором близько чотирьохсот наукових праць, опублікованих в Україні і за кордоном, багаторазово представляв нашу країну на різних міжнародних наукових форумах.

Різнобічною була й громадська діяльність А.І. Хомазюка. Протягом багатьох років він очолював Київське наукове товариство патофізіологів, був членом правління науково-медичних товариств патофізіологів, кардіологів, ендокринологів України, членом спеціалізованих рад із захисту дисертацій, членом редакційних колегій провідних наукових журналів країни, членом оргкомітетів і керівником секційних засідань на наукових форумах різного рівня.

Анастас Іванович Хомазюк був яскравою особистістю, в житті якої тісно переплелися військова доблесть й плідна наукова та громадсько-організаційна діяльність. Йому були притаманні такі риси, як принциповість, ерудованість, доброзичливість, обов'язковість, енергійність і надзвичайна наполегливість як у житті, так і в науці.

Світла пам'ять про Анастаса Івановича, видатного вченого-патофізіолога і громадського діяча назавжди збережеться в наших серцях.